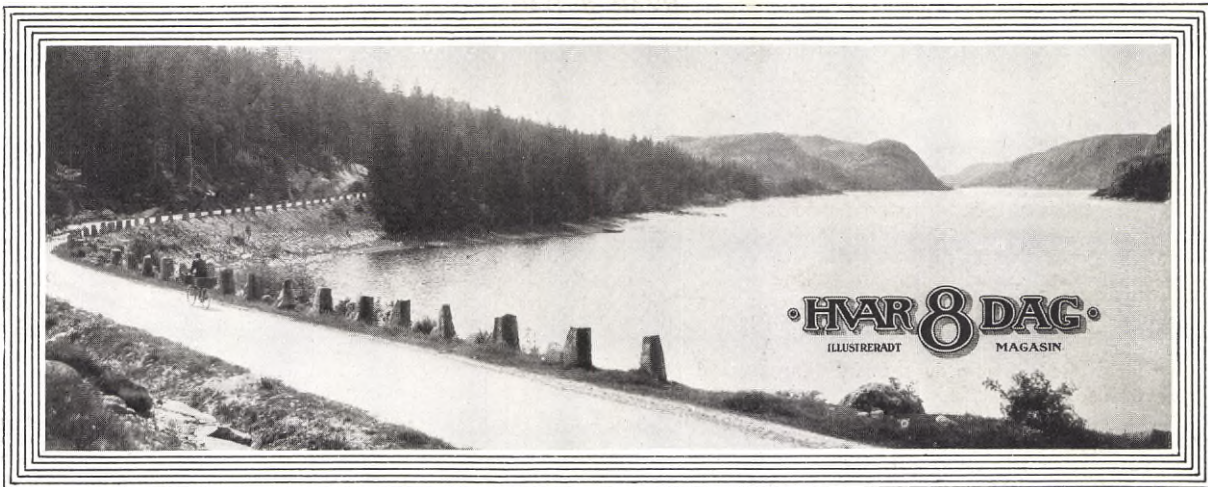

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

25:TE ÅRG.

DEN 28 SEPTEMBER 1924.

N:o 52.

Hovfoto. Jøger, Sthlm.

Kliche: Goss Ritbyrå & Klicheanstalt, Gbg.

Otello Morale

Tosteröds vatten, Bohuslän.
Amatörfoto. D. Samuelson.

Musiken i vårt land har en icke så litet egendomlig ställning gent emot det allmänna. De musikaliska frågor och angelägenheter, som statens myndigheter skola handlägga, sortera under eklelesiastikdepartementet och behandlas vid samma byrå som universitetsärenden. Från departementet remitteras musikaliska ärenden till Musikaliska Akademien, som får avgiva yttranden. I de flesta fall av musikaliskt facklig natur måste k. m. t. lita på Akademiens uttalanden. Men Musikaliska Akademiens statsrättsliga ställning är mycket oklar. Upplysningarna om denna institutions uppkomst äro också svävande, och det vill synas som om den uppstått som en underavdelning av Sällskapet *Utile Dulci*. Ätminstone kallas den i en av de äldsta handlingarna för "Musikaliska Akademien av *Utile Dulci*". Något av ordenskaraktär har också alltfjämt denna värdsnadsvärda akademi bevarat. Den består av högst åttilo medlemmar, därav tjugo kvinnliga, och den kompletterar sig själv genom val av nya medlemmar en gång årligen.

Det säger sig självt att en så stor församling, vars alla medlemmar ej heller äro bosatta i huvudstaden, kan vara en rätt så nyckfull areopag för behandlandet av musikaliska frågor, och man kan inte alltid vara säker på att det är den osjälviska sakkunskapen, som kommer till uttryck i dess domslut. Det ligger därför makt uppå att dess främsta funktionärer äro män av sådan personlig auktoritet att de gentemot tillfälligheters spel kunna bevara kontinuiteten i akademiens åtgöranden. Därför har man också alltid sökt att till presidiet förvärva högt ansedda ämbetsmän; för närvarande är utrikesministern Marks von Würtemberg praeses och regeringsrådet August Wall vice praeses. På deras ansvar faller framför allt att vaka över de byråkratiska formerna för akademiens framträdande. Akademiens sekreterare har däremot alltid varit en högt bildad musiker. Det är hans uppgift att motivera akademiens sakliga ståndpunkt. Genom sin ställning blir han också den som gentemot musikerna och delvis även gentemot det allmänna representerar akademien. Det kräves därför av honom, utom den mångsidiga musikaliska bildningen, även en personlig smidighet och takt, som icke är allom given.

Det råder säkerligen icke mer än en mening därom, att Musikaliska akademien i sin nuvarande sekreterare, professor Olallo Morales, äger en man som väl fyller alla de anspråk, som ställas på innehavaren av denna post. Som musiker är han en av de mångsidigaste och finast kultiverade i vårt land och som människa äger han en högst vinnande älskvärdhet, vilken likväl visst icke utesluter den för hans ställning som sekreterare nödiga portionen av diplomatisk återhållsamhet.

Trots det spanskt klingande namnet är professor Morales åtminstone till hälften av svensk börd. Hans moder var född i Kungälv som dotter till tullförvaltaren John Wilsman i Göteborg. Hon studerade sång i bl. a. Milano och gifte sig därefter med legationssekreteraren vid spanska legationen i Rom Olallo Morales Lupión. Som äldsta barn i detta äktenskap föddes den nuvarande akademisekreteraren den 15 oktober 1874 i Almeria i Spanien och erhöi namnen *Olallo Juan Magnus Morales*. En yngre syster till honom är den bekanta pianisten fru Zelmica Asplund-Morales. Vid sju års ålder kom han till Sverige och genomgick sedermera fem klasser i högre realläroverket i Göteborg. Därmed fingo skolstudier vara slut, och han vann med höstterminen 1891 inträde i Musikaliska akademien konservatorium som elev i pianospelning och komposition. Dessutom studerade han för organist- och musiklärare-examina och hade klarat båda dessa prövningar, när han vårterminen 1899 lämnade konservatoriet, belönad med dess jeton. Samma år erhöi han ett statens tonsättarestipendium å 1,000 kr., vilket han innehade fem år i följd.

Redan under konservatorietiden hade Morales börjat pianostudier för akademiens nuvarande lärare professor Lennart Lundberg. Dessa fortsatte han i Berlin 1899—1901 för den ryktbara pianisten Mme Teresa Carreno och studerade samtidigt komposition och instrumentation för den högt ansedda läraren professor Heinrich Urban.

På hösten 1901 återvände Morales till Sverige och slog

sig ned i Göteborg, där han verkade som pianist och musiklärare. Samtidigt började han den musiklitterära verksamhet, som han sedan så framgångsrikt bedrivit, och skrev musikrecensioner i Göteborgs Handelstidning. Men de större förhållandena utomlands lockade, och i början av 1904 var han anställd som repetitör vid Theater des Westens i Berlin, medan han samtidigt idkade studier i dirigering och partiturspel för professor Hans Pitzner i Berlin. Under sommaren 1904 hade han engagemang som dirigent för symfoniorkestern i Lausanne i Schweiz. Vintern 1904—05 var han åter verksam i Göteborg och framträdde nu även som körledare och dirigent samt som föreläsare i musikhistoriska ämnen. Och när följande höst Göteborgs symfoniorkester stiftades blev Morales dess andre dirigent och kvarstannade på denna post till och med våren 1909.

På hösten samma år flyttade han till Stockholm och blev för två år musikkritiker i Dagens Nyheter, medan märket P. B. under tiden var regissör vid Operan. Därefter förde han färlan i Svenska Dagbladet, alltid elegant och humant om också icke alltid så personligt, tills han i oktober 1918 kallades till Akademiens sekreterare, såsom efterträdare till professor Karl Valertin.

Det var icke hans första beröring med detta illustra samfund. Redan 1910 invaldes han i Akademien, och det dröjde icke länge för än hans förmåga togs i anspråk för en mängd olika värv inom akademien. Nästan omedelbart blev han suppleant i styrelsen för konservatoriet och har sedan dess alltfjämt tillhört denna styrelse som ledamot eller suppleant. Vidare utsågs han till ombud för Sverige vid internationella musikkongressen i Rom 1911 och var sekreterare för svenska musikfesten i Stuttgart 1913. Akademien valde honom också till suppleant och senare till ledamot av Musikaliska Konstföreningens styrelse, vars sekreterare han är, samt har använt honom i en hel mängd kommittéer.

Men därtjämte har han också tagits i anspråk som lärare inom konservatoriet, först som vikarierande lärare vid olika tillfällen. Sedan höstterminen 1917 är han ledare av partiturstudium för dirigering samt sedan mars 1918 lärare i orkester- och ensemblespelning. Sedan 1918 är han dessutom inspektör för de statsunderstödda orkestrarna. 1923 erhöi han titeln professor.

Utom dessa akademiska värv har professor Morales innehaft ett flertal andra offentliga uppdrag. Så gjorde han en uppmärksammas insats i 1923 års operakommitté, och tillhör numera styrelsen för Kungliga teatern. Under arbetsåret 1921—22 var han t. f. director musices i Uppsala under dr. Hugo Alfvéns tjänstledighet och uppbär samma förordnande under innevarande termin. Han är ock ledamot av Musikhistoriska museets styrelse och kallades för ett par år sedan till hedersledamot av de svenska musikernas fackorganisation Svenska Musikerförbundet. Vidare är han en högt skattad medarbetare i in- och utländska facktidskrifter och har tillsammans med Tobias Norlind utgivit minnesskriften till Musikaliska Akademiens 150-årsjubileum 1921.

Professor Morales' framträdande som kompositör är icke så iögonenfallande. Någon större omfattning har hans produktion icke, och tonsättaren har alltid i fråga om sina egna verk visat stor anspråkslöshet. De rymma musik för såväl orkester och piano som framför allt sång. Orkesterverken härröra från hans ungdomstid och utgöras av en serenad i Ess-dur och en symfoni i g-moll, båda uppförda under kapellmästaretiden i Lausanne. Ett "Andante lugubre" för orkester är uppfört såväl i Göteborg som i Stockholm och hans konsertouverture "Försommar" har spelats vid ett flertal konserter och musikfester. En ännu icke uppförd stråkkvartett föreligger i manuskript. För piano har han skrivit en suite — det är hans första opus — och en sonat i Dess-dur, samt nu senast utgivit två "Fantasier", vilka fått ett särdeles gynnsamt mottagande av kritiken. Hans romansdiktning anknyter sig till texter av bl. a. Fröding, Gustaf Ullman och Bertel Gripenberg. Hans kompositioner utmärka sig för en ytterst värdad faktur och hans musikaliska uttrycksätt röjer påverkan av förebilder i den nyare franska musiken.

underminerat banvallen så att besvärliga trafikrubbingar inträtt. — Från Segerstads socken i Värmland inrapporteras, att en häftig cyklon raserat uthuslängor och ryckt upp stora träd. De enbart där anställda skadorna uppgå till c:a 20,000 kr.

ÖDELÄGGANDE CYKLON. Liljenäs gård hemsökt. Stora träd uppryckta med rötterna, raserade uthuslängor och logar.

Fotos Pramm (överst) och Lundqvist, Karlstad.

Våldsamma oväder ha under september månads mitt dragit fram över stora delar av Sverige, särskilt de västra provinserna. De häftiga slagregnen ha skadat icke blott säden utan även sönderskurit vägarna och på Bohusbanan t. o. m. ställvis

Efter fotografi.

Eliche: Aug. Sjöbergs Kökensfot. 117.

Med detta vår 25:te årgångs sista nummer ett varmt tack till alla för Hvar 8 Dag intresserade.

HVAR 8 DAG

Redaktion — Expedition — Annonbyrå

Kvartalsprenumeranter erinras om vikten av att **omedelbart förnya prenumerationen.**

Prenumerera å närmaste postanstalt.

Med den nya, 26:te årgången inflyttar Hvar 8 Dag i stora nya lokaler för redaktion, annonsbyrå, kontor och expedition samt tryckeri-, sätter- och övriga arbetsavdelningar.

Vår nya adress är

KÖPMANSGATAN 50—52, GÖTEBORG.

1. PRINS CARL (överst. v.) INSPEKTERAR TÄRENDÖ ARBETSSTUGA.

2. SJUKHÄRBÄRGE I KORPILOMBOLO.

Efter fotografier.

3-4. R. K:S SJUKTRANSPORTAEROPLAN, stationerat i Boden, inspekteras av Prins Carl i Korpilombolo.

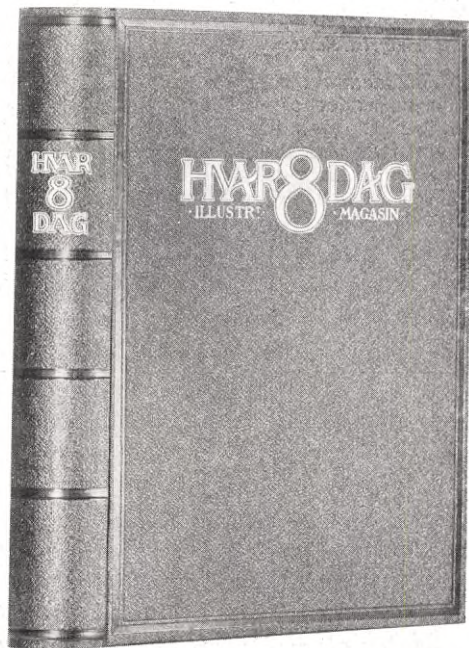
Kliche: Aug. Sjöbergs Klicheanstalt, Gbg.

Svenska Röda Korset har under senare år organiserat och allt mera ägnat intresse åt en social verksamhet i de norrländska ödebygderna, vilka förut varit så gott som fullkomligt blottställda i allt som gällt sjukvård. Sedan den internationella hjälpverksamheten, som för några år sedan tog alla ekonomiska resurser, som möjligen

kunde uppdrivas inom Röda Korset, i anspråk, nu praktiskt taget avvecklats, har det norrländska arbetet alltmera blivit en huvudfråga och speciellt torde överstyrelsens ordförande, prins Carl, ha omfattat denna del av verksamheten med varmt intresse. I syfte att personligen få en inblick i hithörande förhållanden har han nu senast företagit en resa genom Norrbotten varvid han åtföljdes av generalsekreteraren i överstyrelsen, baron Erik Stjernstedt, samt ordföranden i Röda Korsets Norrbottensdistrikt, konsistorienotarien Albert Carlgren i Luleå. Den egent-

Forts. å sid. 835.

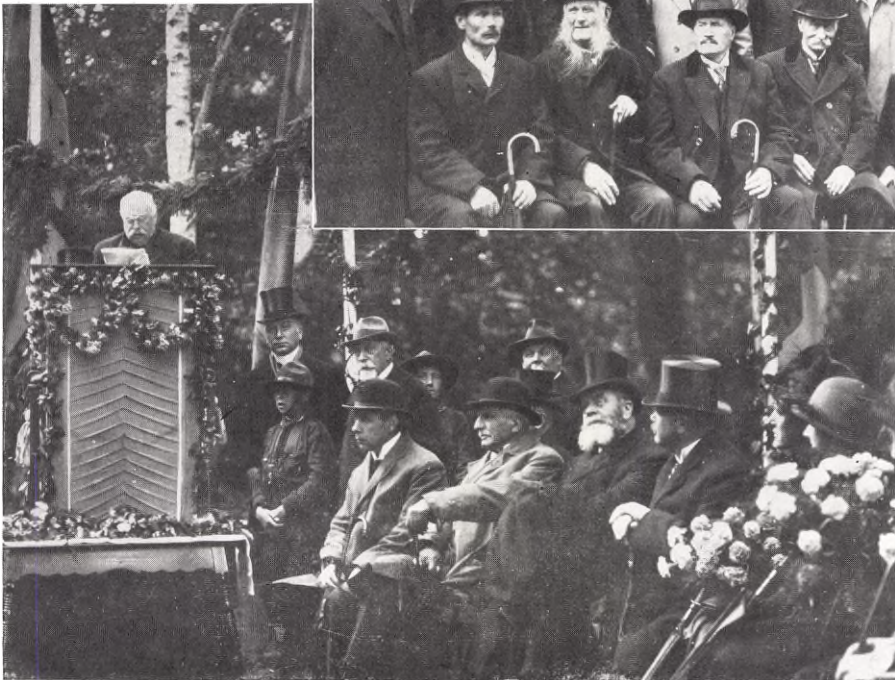
H. & D:s NYA ORIGINALPÄRMAR AV LÄDERKLOT. Som våra läsare utan tvivel bemärkt, är H. & D:s format fr. o. m. den nu avslutade 25:te årgången ganska avsevärt större än dittills. En given följd härav är utgåvande av nya pärmar, och ha vi låtit utföra sådana i läderklot, ett lika starkt som vackert och behagligt, men icke så litet dyrare material än klot. Icke desto mindre ha vi velat bibehålla det pris av 2:75 + porto våra prenumeranter äro vana vid, och hänvisa vi till annonsomslagens 12:te sida.

HVAR 8 DAGS NYA ORIGINALPÄRMAR AV LÄDERKLOT.

SLOTTSSKOGSPARKEN I GÖTEBORG.

50 ÅR SEDAN DEN VACKRA SLOTTSSKOGEN invid Göteborg på initiativ av AUGUST KOBBS anordnades till folkpark. Årsmötet firades den 16 september med stor medaljutdelning (överst) och tal av nuvarande styrelseordföranden, grosshandlaren OLOF E. MELIN.

Slottsskogen, den enastående vackra och omfattande parkanläggningen i Göteborg, (se föreg. nr) har i år ägt bestånd under ett halvt sekel och med anledning därav hade den 16 september anordnats en festdag med musik, tal, medaljutdelning och till sist ett ståtligt fyrverkeri. För femtio år sedan genomdrev den Göteborgske köpmannen August Kobb Slottsskogens omdanande till en folkpark, som i skönhet söker sin like och även blivit en mycket populär tillflykt för stadens befolkning. Vid jubileet talade

Forts. å sid. 835.

Fotos. Utgård, Gbg.

Kliche: Goes Ritbyrå & Klicheanstalt, Gbg.

Foto. Ländquist, Borås.

RYDBOLHOLMSVERKEN FIRA 90-ÅRSJUBILEUM den 6 september med utdelning av 269 medaljer till tjänstemän och arbetare

Kliche: Aug. Sjöbergs Klichéanstalt, Gbg.

Text å sid. 835.

Foto. Rödning. Linköping.

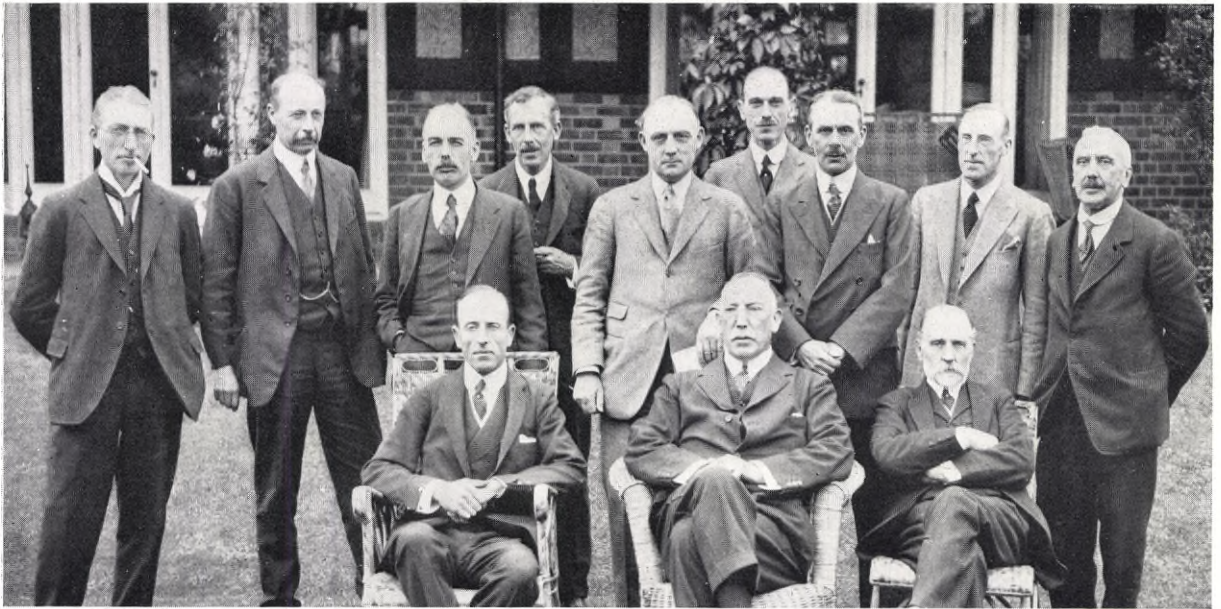
Lilje. Års. Stadsnäm. & Kommunstyrelse.

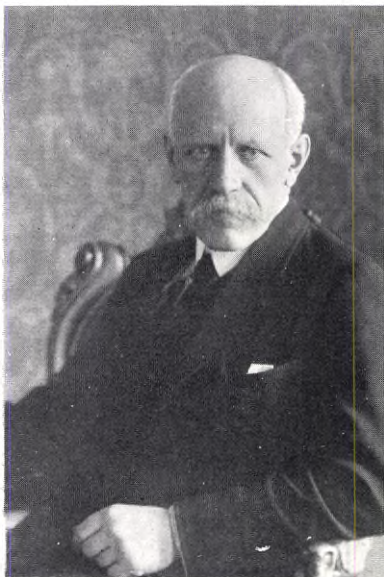
FÖRENINGEN SVENSKA STÄDERNAS OFFENTLIGA
SLAKTHUS håller kongress i Linköping den 6 sept.
1. Rådman P. V. H. Sündstedt, Göteborg, ordförande;
2. konsul C. A:son Appeltofft, Norrköping, vice ordf.;
3. direktör Wadstein, Göteborg, sekreterare.

Vidst. bild:
LANDSMATCH SVERIGE—NORGE I STOCKHOLM
den 21 sept. Kaufelt (X) gör ett av de 6 mål varmed
Sverige vann över Norge, som gjorde 1 mål.
Foto. Malmström, Sthlm. Klische: Goss, Gbg.
Text å sid. 835.

Föreningen Svenska Städers offentliga
slakthus avhöll den 6 sept. möte i Linköping.
Fackfrågor belystes i föredrag av dir. Låftman,
Hälsingborg, och dir. Dunér, Karlskrona. Sty-
relseval förrättades, varvid de flesta medlem-
marna omvaldes. Ordförande förblev rådman
Sündstedt, Göteborg, och v. ordf. konsul Appel-
tofft, Norrköping. Borgarrådet Yngve Larsson,
Stockholm, inträdde i styrelsen efter borgarrå-
det Sandberg. Föreningen verkar på sitt sär-
skilda område bl. a. för utbyte av erfarenheter
de olika samhällena emellan och vikten och
nyttan av dylika föreningar för det kommunala
livets verksamheter framgår allt tydligare.

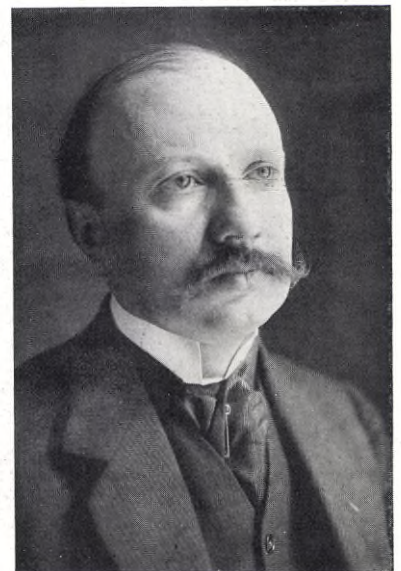
Den IRLÄNDSKA GRÄNSFRÅGAN behandlades ånyo på ett av Ulsterregeringens sammanträden nyligen, varvid definitivt bestäts att icke sända representant till den av engelska regeringen stiftade kommittén för frågans behandling. A bilden, tagen vid detta tillfälle, synes f. v. sittande Norra Irlands undervisningsminister lord Londonderry, premiärministern, sir James Craig, och finansministern mr. H. N. Pollock.

PROFESSOR FRIDTJOF NANSEN, som lämnat Genève för att i Sibmaringen sammanträffa med tyske rikskanslären dr Marx. Man förmodar att de därvid förda underhandlingarna röde Tysklands inträde i Nationernas förbund. Efter fotografi. Klische: Goes, Gbg.

Upptagandet av Frankrikes förbindelser med Ryssland har helt naturligt blivit en mer än någonsin aktuell fråga, då regeringsmakten nu omhänderhas av Herriot, socialisten som själv besökt Moskwa i studiesyfte. Herriot ägnade också Sovjetryssland några ord i sitt stora Genève-tal, försonliga och vältaliga, nästan religiöst hållna ord om att hat icke övervinnet hat, på samma gång som han riktade en protest lika mycket mot krig inom som mellan staterna. Den första praktiska åtgärden efter detta tal är tillsättandet av en kommission för förbindelsernas återupptagande. Denna kommission, som troligen kommer att sammanträda i oktober, får fem medlemmar, två ur parlamentet, av vilka redan kommissionens ordförande, senatsledamoten M. de Monzie är utsedd, dessutom en juridisk sakkunnig, chefen för utrikesministeriets ryska

Gränsen mellan norra Irland, Ulster, och södra Irland, Irländska fristaten, har alltsedan den senares upprättande 1921 varit ett mer eller mindre aktuellt tvisteämne. Enligt 1920 års lag talades visserligen om ett bestämt Ulsterområde, öns Englandstroga norra del, och den frihetskämpande södra, men i fördraget 1921 talas om utnämmandet av en kommission, som skulle reglera gränserna. Ulster har redan en gång förmåtts att överlämna tre grevskap till republiken, men vägrar nu att möjliggöra ytterligare förändringar genom att insätta medlem i den nyssnämnda gränskommissionen. Ulster anser, att England icke fullgjort det ursprungliga fördragets bestämmelser och tycker sig därför med rätt kunna i sin tur vägra att fortsätta på den inslagna linjen. Denna vägran att utnämna medlem, som upprepats flera gånger, har försatt den engelska regeringen i en prekär situation, som icke kan få sin lösning förrän parlamentet sammanträtt.

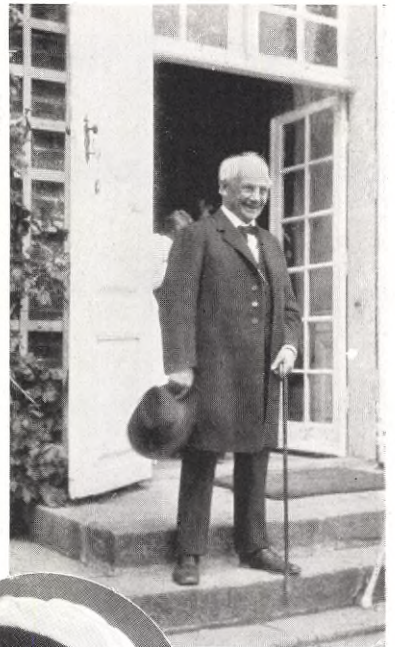
Efter fotografi. Klische: Goes, Gbg. UPPTAGANDET AV FÖRBINDELSERNA MELLAN FRANKRIKE OCH RYSSLAND skall förberedas genom en i dagarna tillsatt undersökningskommitté med M. de Monzie som ordförande.

avdelning, M. Gronard och en representant för de franska intressena i Ryssland. Denne sistnämnde ledamot är förutvarande franska sändebudet i Petrograd, M. Noulens.

Till bild å sid. 826.

En remarkabelt äktenskap har ingåtts då den vittberömda danske filosofen professor Harald Höfding och en ung svenska, fil. kand. Greta Ellstam den 17 september i all stillhet vigdes i Köpenhamn. Fröken Ellstam, som är dotter till framlidne med. licentiaten D. E. Ellstam, är endast 24 år gammal och blev student 1920 samt fil. kand. vid Stockholms högskola 1923. Det senaste året har hon fortsatt sina filosofiska studier dels i Lund och dels för professor Höfding i Köpenhamn.

FRÖKEN BRITA HERTZBERG, en ny förmåga vid K. Teatern, som nyligen med stor framgång sjungit Mimis krävande parti i "Bohème". Text å sid. 835.

Kliché: Sjöberg, Öbg.

ÄKTENSKAP HAR INGÅTT MELLAN PROFESSOR HARALD HÖFFDING, den berömde danske filosofen, och fröken GRETA ELLSTAM, en ung svensk studielev till sin nuvarande make.

Efter porträtt.

Text å sid. 827

Överst t. v.: NILS COLLETT VOGT. Den norske lyrikern. 60 år 24 september.

Kliché: Goos, Öbg.

Vidst. bilder: JACKIE COOGAN, den underbara lille filmspelaren, har anlänt till London med sin familj från Amerika. Ankomsten till Southampton, där borgmästaren mötte. Våra bilder visa Jackie med sin far samt med båda föräldrarna när han hälsades välkommen av mayor'n. I London har varit en fullkomlig Jackie Coogan-feber.

Efter fotografier.

En av Norges främsta författare och skaldar, Nils Collett Vogt, fyller den 25 sept. sextio år. Han är främst känd för sina lyriska dikter, friska, välklingande och ofta praktfulla. Även dramer och prosaböcker ingå i hans alstring, men de ha icke varit av jillnärmelsevis samma betydelse som de mycket populära dikterna.

För icke så länge sedan undergick icke blott den av Mussolini bildade fascistministären en förändring, i det tre s. k. liberala till följe Matteottiaffären upptogs i det rekonstruerade kabinettet, utan också själva fascistpartiet har varit föremål för omdaningar. Natten mellan den 23 och 24 juli försvarade Mussolini sin politik inför det stora nationalrådet och det förspordes intet om att de församlade fascisterna i Palazzo Venetia skulle ha varit missnöjda med honom.

Detta nationalråd, som består av 70 representanter för fascistorganisationer i lika många italienska provinser, samtliga fascistiska deputerade och senatorer, samt de högststående inom den fascistiska milisen bildar ett av de översta stegen på den fascistiska rangskalan. Allra

1. ITALIENSKA ARMENS ÖVERBEFÄLHAVARE GENERAL DIAS; KONSELJPRESIDENTEN MUSSOLINI och den gamle fascistgeneralen DE BONO.

överst står Mussolini, *el presidente*, som han nu allmänt kallas, ehuru icke just för att demonstrera ett republikanskt sinnelag, ty fascisterna ha ju visat sig utomordentligt lojala mot kungamakten, om än själva rörelsen började som utpräglat republikansk. Närmast under sig har nu Mussolini åtta män, valda ur nationalrådet, som samlas varje månad till överläggningar

2

3

2. Fr. v. Understatssekreteraren i konseljpresidiet ACCERBO, MUSSOLINI, trafikchefen för Italiens järnvägar, KRONPRINSEN, general DIAS.

3. Fascistgeneralen BALBO (x), en av fascisternas ledande personligheter, i samtal med andra av ledarne.

4. De allmänna brukliga fascistuniformerna.

medan niomannarådet — varav åtta medlemmar äro valda av Mussolini själv — samlas oftare och faktiskt är allenahärskande. Själva fascistpartiet består nu av 800,000 inskrivna medlemmar, men dessutom finnes där i de s. k. syndikaten 1½ million människor, till största delen arbetare, som förut tillhört det socialistiska partiet, en omständighet, som har berett de återstående socialisterna mycken förtret.

Den intressantaste delen av de fascistiska organisationerna

Efter fotografi.

EN AVDELNING FASCISTER ÅTERKOMMA FRÅN ÖVNINGAR.

Kliche: Aug. Sjöbergs Kätneanstalt, Gbg.

gen, men hittills har detta icke ägt rum. Man nämner datum, när detta skall ske, och näst så denna dag kommer, kommer också en order om uppskjutning. Saken är den, att milisen icke vill inträda i armén. Milisen räknar ungefär lika många man som den reguljära armén och de allra flesta av de högste befälhavarna äro f. d. arméofficerare. Men förhållandet är det, att de flesta generaler, överstar o. s. v. i fascistmilisen äro unga män, som förut voro löjtnanter i armén. Det är också huvudsakligen från dem, som motståndet kommer, ty de vilja naturligtvis icke nu, sedan de haft exempelvis generals rang och de därmed följande fördelarna, gå tillbaka

är likväl milisen, som nu räknar 300,000 man. Gång på gång har det sagts, att nu skulle milisen upplösas och uppgå i armén efter att ha avlagt trohetsed till konun-

till armén och bliva underlöjtnanter. Frågan är därför nästan olöslig.

Bland fascisterna är Mussolini det alltöverskuggande

Efter fotografi.

FASCIST-CYKELKÅR PARADERAR PÅ PIAZZA COLONNA I ROM framför Utrikesministeriet.

Kliche: Aug. Sjöbergs Kätneanstalt, Gbg.

GAMLA GARIBALDISTER SOM ANSLUTIT SIG TILL FASCISTERNA.

namnet. Men naturligtvis har han icke kunnat utföra det jättearbete, som presterats, utan att ha haft duktiga medhjälpare. Milisens överbefälhavare är general *de Bono*, som tillika var chef för den italienska detektivkåren, tills han efter Matteottiaffären tvingades att draga sig tillbaka. Han anses vara starkt komprometterad. Han är långt ifrån någon stor begåvning, en rätt tråkig officers-typ, en äldre man, nära de sjuttio, och utan egentlig känning med partiets mera framträdande element. *Farinacci* hör till extremisterna. Före kriget var han stationsinspektör i Cremona och organiserade där en slags samfundshjälp, som fick stor betydelse, särskilt under en av kommunisterna anordnad järnvägsstrejk. Därpå blev *Farinacci* redaktör för den fascistiska tidningen i sin hemstad och deputerad. Näst efter Mussolini är fascisternas mest betydande kraft utan tvivel *Michael Bianchi*, vilken förut liksom Mussolini varit journalist, medarbetare vid den socialistiska tidningen "Avanti" i Milano och som sattes i förbindelse med fascismen genom dess ledare. *Bianchi* är säkerligen Mussolinis bästa med-

hjälpare. Bland ledarna måste också nämnas *Balbo*, en mycket intressant gestalt. Före kriget var han borgerlig redaktör och författare och har skrivit flera lustspel. Han är en mycket kvick och charmerande man med stora talargåvor. *Bianchi* och *Balbo* ha bågge massor av anhängare i arbetarpartiet och det är naturligtvis tack vare dem och icke de ur armén utgångna fascistgeneralerna som så många arbetare ha slutit sig till rörelsen.

Fascismen har blivit demokratiserad, hävdar nu oppositionen och väl icke så alldeles med orätt. Mussolini personligen kan man knappast förebrå något annat än att ha varit alltför oförsiktig i valet av sina medhjälpare, ty oproportionerligt många av dem ha blivit komprometterade genom Matteottiaffären. Det kan icke förnekas, att fascisterna utfört ett stort arbete till gagn för landet. Finanserna ha bragts på föt-

Efter Fotografier.

Ätche: Goes Rittbyrå & Kitchenanstalt, Gbg.

FASCIST-FLYGARKÅR.

T. v.: SMÅ KVINNLIGA FASCISTER (barn till fascisterna) få sin jana välsignad av präster.

ter. *Stefani*, den nuvarande finansministern och en av partiets bästa män, kan med rätta hävda att han håller på att nå målet: balans i räkenskaper, och när man betänker att Italien efter kriget låg i hopplöst kaos, måste man respektera detta arbete. Men den brutalitet, som gått sida om sida med den oomtvistliga dugligheten, måste på det skarpaste fördömas. Man gör också klokast i att göra sig klart, att fascistens ledare i stort sett äro ganska jesuitiska och devisen: "Ändamålet helgar medlen" ha de också gjort till sin, om än icke officiellt. Fascismen kan dock komma att undergå stora förändringar i framtiden.

Warschaws väldigaste byggnadsverk jämnas med jorden.

Från den dag Warszawa blev den fria republikens Polens huvudstad, har det endast varit en tidsfråga, när den för moskovitvåldet symboliska ryska katedralen skulle skatta åt förgängelsen.

Det torde vara enastående i byggnadskonstens historia att en kyrkobyggnad, som krävt ett så betydande arbete och så oerhörda kostnader, ett fåtal år efter

Efter fotografier.

Kliche: Aug. Sjöbergs Klichéanstalt, Gbg.

RYSKA KYRKAN I WARSCHAU UNDER RIVNING.

Överst: Katedralen seden rivningen vidtagit.

Nederst: En bild av kyrkan sådan den förut tog sig ut,

invigningen rives ned. Men den nationella, hänfödda stämning, som är motorn i allt vad sker i våra dagars Polen, den är stark nog att försätta berg och den har skakat den ryska kyrkan i dess grundvalar.

Den kolossala katedralen är uppförd i elfenbensvit keramik med slipade, röda granitkolonner och en oerhörd rikedom på dekorativ mosaik och ornament. Byggnadskostnaden uppgick till flera tiotals millioner rubel, lät vara att kanske icke alla penningeanslagen kommo kyrkobygget till del.

De väldiga gyllene lök-popolerna blevo redan un-

Forts. å sid. 835.

DES SOM HÄMND FÖR MORDET Å MATTEOTTI MÖRDADE CASALINI BEGRAVES under stor anslutning från fascisternas sida. Överst t. h.: SORGETÅGET. I mitten Mussolini. Nederst t. h. MUS-SOLINIS LIVGARDE, som åtföljde honom under processionen.

Text å sid. 835. — Efter fotografier. Kliche: Gies, Gbg.

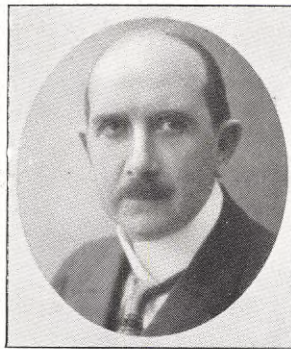
VECKANS PORTRÄTTGALLERI

G. SJÖBERG.
Fil. Dr. — Stora Wede.
80 år 26 sept.*

E. H. ROSENGREN.
Överläkare. — Göteborg.
60 år 26 sept.*

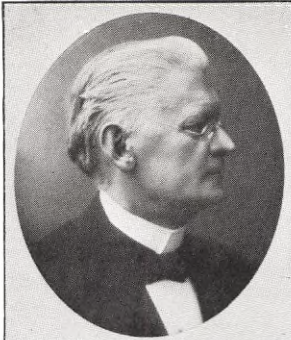
C. S. E. COMSTEDT.
Prov.-läkare. — Bergsjö.
50 år 29 sept.*

C. A. SJÖGREN.
Konstnär. — Stockholm.
50 år 2 okt.*

M. P. BRAHE.
Greve. Överstekammarherre.
Rydboholm. — 75 år 1 okt.*

K. S. HUSBERG.
F. d. Landshövding. — Väners-
borg. — 70 år 21 sept.*

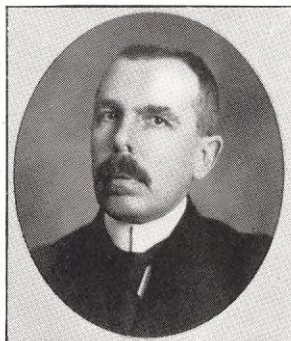
A. G. BERENCREUTZ.
F. d. Krigshovrättsråd. — Sthlm.
70 år 2 okt.*

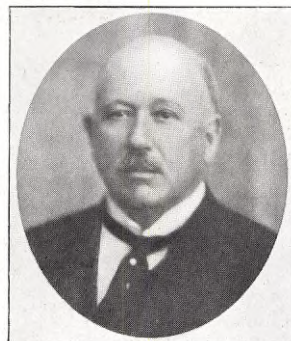
C. L. A. E. REUTERSKIÖLD.
Landshövding. — Nyköping.
65 år 28 sept.*

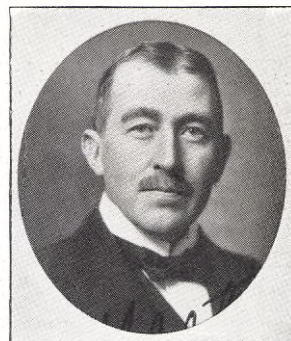
I. NEUENDORFF.
F. d. Chefsintendent. — Saltsjö-
Storängen. — 70 år 26 sept.*

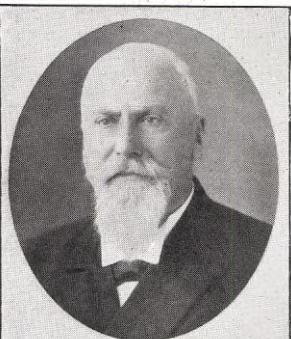
C. G. HERNMARCK.
F. d. Kammarärråd. — Sthlm.
60 år 27 sept.*

T. ROBERG.
Konsul. — Stockholm.
60 år 28 sept.*

C. EDELSTAM.
Kansliråd. — Stockholm.
50 år 22 sept.*

C. ENGESTRÖM.
Godsägare. — Jennyhill.
60 år 13 sept.*

C. LINDGREN.
Bankdirektör. — Luleå.
50 år 7 sept.*

C. G. ELMQUIST.
Bankdirektör. — Malmö.
50 år 12 sept.*

H. BENTZEL.
Grosshandlande. Godsägare.
Hulan. — 50 år 21 sept.*

* Data å nästa sida.

Illustr. Aug. Eijerberg, Elisehans, Göteborg

S. P. GERDIN.
Rådman — Amål.
75 år 14 sept.*

L. H. L. HÖLCKE.
D:rektor. — Stockho m.
50 år 14 sept.*

G. H. HAVERMAN.
Trafikinspektör. — Linköping.
50 år 2 okt.

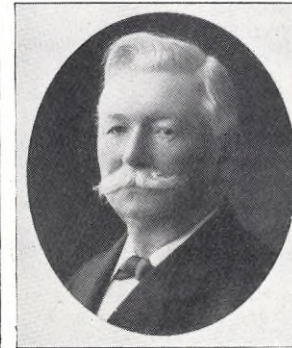
Porträtt till veckan
Porträttgalleri
böra vara av **möjligast sen datum** för att införas.

Uppgifter till porträtt
böra ansluta sig till frågeformulär från redaktionen. Särskilt påpekas nödvändigheten av att **alla förnamn angivas, med tilltalsnamn helt utskrivet och understruket.** Förbiseende häruinnan **utesluter biografier.**

Porträtt och biografier
införas efter begäran från Redaktionen, som också bär kostnaderna. Förslag emottagas gärna.

G. R. GEIJER †.
Bruksägare. — Dennicketorp.
Filipstad. — F. 1847. † 21 sept.*

W. WENDT †.
Civilingenjör. — Perstorp.
F. 1854. † 9 sept.*

J. P. EKSTRÖM †.
Tekniskslärare. — Stockholm.
F. 1858. † 8 sept.*

A. M. JANSSON †.
Provinställarkare. — Borrbj.
F. 1863. † 18 sept.*

Klucht: Aug. Sjöbergs Kluchtanstalt, Gbg.

* Data här nedan.

GUSTAF SJÖBERG. Stud. 62, fil. dr. 69; provår i Upps. 68, docent i teor. filos. s. a., lär. v. Upps. priv. elem. lärov. 69—71, lekt. i sv. o. fil. v. Nya elem.-sk. 71—81, lär. v. Stockh. Ateneum 71—75; led. av komm. f. blindundervisn. ordn. 79, led. av dir. 6. Nya elem.-sk. 88, förestånd. f. teor. provårskursen i Stockh. 86—03. Sedan sistn. år lantbr. å Stora Wede gård, Gotl. Läroboksförf. Kyrkomötesomb. v. 6 kyrkomöten.

HERMAN ROSENGREN. Stud. 85, med. lic. 05, prakt. läk. i Göteborg. 07—13, distr.-läk. i Göteborg. 13, överläk. v. Kalltorps sjukhus sdn 13. Styr.-led. i Barnsanat. å Rävlanda sdn 10, v. ordf. sdn 17.

CARL COMSTEDT. Stud. 93, med. lic. 06, efter en del förordn. 01—07 prov. läk. i Arvidsjaur 07—19, i Bergsjö sdn sistn. år.

ARTHUR SJÖGREN. Elev v. Konstn. förb. målarsk. Landsk. o. figurmålare akvarellist, teckn., konstindustriell mönsterritare. Skriftställare. Sekr. i Konstn. klubben t. 19, en av de sju stift. av Mikaelsgillet o. den förste föreläsningstän. utgiv. av Olaus Magnus hist. om de nord. folken på svenska.

MAGNUS BRAHE. U. ljt. v. Livg. t. h. 73, ryttm. 89, avsk. 94. Kammarh. h. Kronpr. 88, överstekammarjunk. 70, överstekammarherre 11. Äger egend. Skokloster i Upps. l., Rydboholm i Stockh. l. och Krageholm i Malmö. l. samt inneh. såsom fideikom. Skoklosters slott o. saml. Kommend. st. k. N. O. Biografi o. helsid.-portr. årg. XXI:4.

KARL HUSBURG. Stud. 72, jur. dr. 82; v. hvd. 80, landssekr. i Norrb. l. 84, tf. kammarråd 89, exp.-chef i Eckles.-dep. 89—93, landshöv. i Norrb. l. 93—1900, konsult. statsråd 1900—05, chef f. Eckles.-dep. 05, landshöv. i Älvsb. l. 05—22. Led. av Riksd. A. K. 88—90 o. 97—99, (v. ordf. i lagutsk. 98—99), av F. K. 91—93 o. 05—06; led. av kyrkomötena 93—98, 03, av lapkomm. 95—96, ordf. i förlkn.- o. skiljningskomm. 99—1900, i konkurslagstift.-komm. 97—08, i skogslagstift.-komm. 11, m. fl. Ordf. i Norrb. l. hushälln.-sällsk. 04—1900, i Älvsb. l. södra hushälln.-sällsk. sdn 05, i länets norra hush.-sällsk. 06—22, insp. v. h. allm. lärov. i Vänersborg 06—24; ordf. i styr. f. Aug. Abrahamsons stift. 08—21. Styr.-led. i ett flertal ensk. järnv. 06—24. Komm. m. st. k. N. O. Biografi o. helsid.-portr. årg. V: 52.

GUSTAF BERENCREUTZ. Stud. 75, hovr.-ex. 80, tf. domh. i Medelsta härd. doms. 81, v. hvd 82, v. aud. v. Sv. livg. 85—93, not. i Sv. hovr. 87, tf. krigslikal i Krigshovr. 86—02, krigshovrättsråd 02—22. Sekr. i Komm. f. rev. av milit. rätteg.-ordn. 96—97, led. o. sekr. i reservbefälkomm. 04. Omb.-man o. redögör. i Konungens militär. hosp.-o. medaljfonder 24. Styr.-led. i fören. f. Stihms fasta försvar sdn 03, erh. dess silvermed. 19. Sakk. i just.-dep. ang. ny arbetsordn. f. Svea hovr. o. krigshovr. 15. Led. av dir. 6. Allm. änk.-o. pup.-kassan i Sverige sdn 08. Ordf. i Nädhannarfören. sdn 07.

LENNART REUTERSKIÖLD. Ujtn. v. Livreg. drag. 79, ryttm. 98. Landshöv. i Söderm. län sdn 06. Ordf. i länets hushälln.-sällsk. sdn 09, i Botkyrka komm.-nmd o. -stämna 93—06, i Svartlösa härads vägst. 04—06, i Skogsvårdsstyr. i Stihms l. 05—06, i Söderm. l. skytteförb. o. landstomsförb. sdn 07, i Söderm. l. lantbruks-lantmannan- o. folkhögsk. styr. Landstingsman 01—06. Ordf. i styrn. f. Huskvarna vapenfabr. a.-b., a.-b. Vågförbättringen, Sv. Vågören, Sv. Betes o. Vallfören. Styr.-led. i Nya Marmorbruks a.-b., tørsåkr.-a.-b. Ocean Led. av Lantbruksakad. Komm. m. st. k. N. O.

ISAAC NEUENDORF. Stud. 74, e. o. kamm.-sekr. v. Flott. civ.-stat 75, reg.-intend. v. Karlsk. kustart.-reg. 02—03, förste marintend. v. Marintend.-kåren o. chefsintend. 04—19, överkommis. v. Flott. pens.-kassa 06—22. Kyrkokassör i Amrl.-förs. i Karlskr. 94—21, ordf. i länets arb.-förmedl.-anst. 06—10, statsfullm. 01—19, v. ordf. i styr. f. Blek. stadshyp.-fören. 10—18.

GUSTAF HERNMARK. Stud. 83, hovr.-ex. 88, v. hvd 81, not. i Kammarrätten 99, kammarråtsråd 01—24.

THORSTEN ROBERG. Utg. fr. Göteborg. hand.-inst. 81, i firman Tycho Roberg i Göteborg. 81—83, inneh. firma i Hull o. Grimsby 85—90, souschef i firman Olsson & Wright i Stockh. 90—03, styr.-led. i a.-b. O. & W. 03—08, därefter verkst. dir. Tf. skeppsklar. 90, officiell sdn 08. Led. av hand. o. sjöf.-nmd i Stockh. sdn 10, Belg. konsul sdn 12. Verkst. dir. i rederi a.-b. Condor 09—17, red. a.-b. Protector sdn 23, styr.-led. i Stockh. red.-a.-b. Svea sdn 22. Statsfullm. i Stockh. 14—19.

CARL EDELSTAM. Stud 93, jur. utr. kand. 1900, aman. i Civildep. 06, Riddarhuskansl. 11, kansliråd i Civildep. 17, i Socialdep. sdn 21.

CARL ENGSTRÖM. Agronom v. Ultuna lantbr.-inst. 90, ägde o. bruk. egend. Tingbygd under 90-talet, äger o. bebod sdn 05 egend. Jennyhill i Malmö. l. CARL LINDGREN. Anst. i a.-b. Luleå folkbank 1900, sdn 20 dir. Stadsfullm. 11—22, led. av kyrkoråd sdn 12, ordf. i fattigv.-styr. t. 15. Styr.-led. i a.-b. Luleå folkbank sdn 20, ordf. i Luleå komm. renhålln.-bol. sdn 21.

GUSTAF ELMQUIST. Stud. 92, utg. fr. Göteborg. hand.-inst. 94, anst. i Riksb. avd.-kont. i Örebro s. a., kassör i Sydsv. kred.-a.-b. i Lund 97, kamrer där 1900, dir. i Skån. hand.-banken där 07, v. verkst. dir. i Ind. banken i Malmö 17, därefter verkst. dir. i a.-b. Nord. hand.-banken. Styr.-ordf. i a.-b. Läderfabr. Öresund, Malmö sdn 21.

HJALMAR BENTZEL. Ftbl. spannmålsaffär 01, deläg. i a.-b. Carl Engström o. chef f. dess avd.-kont. i Göteborg. 19 samt. m. fortsatt bedriv. av egen affär. Inköpte egend. Hulan i Jonsered, nära Göteborg, ordf. i styr. f. Västra Sv. spannm. handl. fören. sdn 16, styr.-led. i Sv. spannm.- o. foderämnesimp. fören., led. av Sv. skiljenmd f. spannm.-handl. i Stockh., ordf. i sekt. i Göteborg.

SVEN PETER GERDIN. Genom. Missionsinst. Johannelunds avd. f. inre miss. i Stockh. 75, stationerades i Amål s. a., past. f. Amålsbapt. förs. 79—12. Inneh. på sin tid instrument- o. strängfabr. i Amål. Statsfullm. 88, led. av drätselk. 90 o. dennes ordf. under 14 år. Sedan en lång följd av år rådmän. Ordf. i brandstyrelsen.

LORENZ HÖLCKE. F. i Lübeck; Styr.-led. i a.-b. Nyman & Schultz, Stockh. sdn 19, Eskilstuna nya rederi-a.-b. o. Linköp. nya red.-a.-b. fr. 18, A. F. Söderströms skeppsstuveri-a.-b. sdn 21.

REINHOLD GEIJER †. Avg.-ex. fr. Stockholms bergskola 71, ing. o. förvalt. v. Munkfors bruk 71—84, egendomsfören. v. Uddeholm 85—10. Landstingsman 84—08, styr.-ordf. i Klarälvens flotta.-fören. 94—10, mångårig ordf. i vägstyr.; styr.-ordf. i Filipst. norra bergsl.-järnv., styr.-led. i Karlst.—Munkfors järnv. Styr.-ordf. i länets folkhögsk. o. lantm.-skola; styr.-ordf. i länets hypot.-fören. sedan 14. Inspektör i Filipstads bergsskola sedan samma år.

WILHELM WENDT †. Stud. 71, civiling. 74. Äg. av Skånka åttkf. fabr. i Perstorp sdn 83. Ett av W:s första företag var anlägg. av hans välkända fiskdammar i Gustafsberg (Kristianstads l.) för odling av huvudsakl. karp o. sutare, en av vårt lands största anlägg. i sitt slag. Vidare anlade W. ett flertal fabr. av olika slag. Mångårig led. av komm.-nmd o. komm. fullm. samt tax.-nmd.

JOHAN (JOHN) EKSTRÖM †. Elev v. Konstakad. 72—78, genom. sistn. år kurs f. tekn. lär., ritlär. v. Klara folksk. 77—88, o. under några år även v. Maria o. Kungsh. folksk. Ord. teckn.-lär. v. Norrm. h. reallärov. 82—23; huvudlär. i frihandsteckn. o. mönsterritn. v. Stockh. borgarsk. samt undervisat v. yrkessk. f. bokhantverk o. v. Stockh. samgymnasium. Sekr. h. Sv. teckn.-lär. sällsk. 89, senare under många år dess ordf. Sakkunn. i skollagskomm. 90 o. lärov.-komm. 1900 o. vid olika tillf. i lärov. överstyr. Erh. hedersomnäm. v. Nord. industristut. i Köpenh. 88.

MARTIN JANSSON †. Stud. 82, med. kand. 93, med. lic. 02, aman. v. Seraf-lasars ögonklinik 02—03, prov.-läk. i Särna distr. 03—14, i Strömsund 14—17, i Borrbj. sdn 17. Under en tid t.-f. prov.-läk. i Västerbottens län.

RÖDA KORSET. Forts. fr. sid. 824.

liga ödebygdsvärdens företogs i bil, som ställdes till förfogande av malmbolaget i Kiruna och med densamma tillryggalades under ett par dagars tid den 33 mil långa vägen Kiruna—Vittangi—Junosuando—Tärendö—Korpilombolo—Överkalix—Morjärv. I Korpilombolo möttes resenärerna av Röda Korsets sjuktransportaeroplan, som med sin förare, sergeant Cornelius, gjort den 18 mil långa färden från Boden, där det är stationerat och som kostnadsrätt står till förfogande vid varje läkares rekvisition. En Röda Korsets sjuktransportbil är stationerad i Pajala och har varit till största nytta vid ett femtiotal sjuktransporter. Som en etapp på den nästan undantagslöst långa vägen till sjukhusen har Röda Korset upprättat flera s. k. sjukhårbärgen, där den första vården lämnas och som äro hart när outhärliga som rastställen. De äro ännu så länge fyra, i Muodoslombolo, Junosuando, Tärendö och Korpilombolo, men ett stort önskemål bland befolkningen är att de skola bli flera. De tre sistnämnda blevo vederbörligen inspekterade under färden och vidare besöktes flera av de för Norrbotten säregna arbetsstugorna, där de barn, som ha för långt till skolan, få bostad och uppehälle under terminen.

Återkomsten till Stockholm efter den ansträngande men för sjukvårdens ordnande i ödebygderna säkerligen i hög grad gagnande färden, skedde den 15 september.

Till bild å sid. 825.

Sveriges första bomullsväveri, Rydboholm i Västergötland, högtidlighöll den 6 sept. sitt nittioårsjubileum med en anslående festlighet. Efter en kort andaktsstund med tal av kontraktsprosten Christensson samlades deltagarna framför bysten av den svenska bomullsindustriens grundläggare Sven Erikson, som åren 1834—35 lät uppföra Rydboholms fabriker vid Viskan. Bolagets direktör, herr Edv. Håkansson höll välkomstalet och landshövding A. W. T. v. Schneidern utdelade Patriotiska sällskapets medalj till 269 vid Rydboholm anställda för långvarig och trogen tjänst. Vid Sven Eriksons byst nedlades en ståtlig minneskrans och festligheterna avslutades med middag för 500 personer.

SLOTTSKOGEN. Forts. fr. sid. 825.

Slottsskogsstyrelsens ordförande, grosshandlare Olof Melin, erinrade om de män, som under de förlutna decennierna verkat till parkens fromma. Bland de vid festligheterna närvarande märktes landshövding och fru O. von Sydow, representanter för stadsfullmäktige, den nuvarande Slottsskogsstyrelsen, f. polismästaren A. Elliot, vilken tillhört parkens första styrelse, m. fl.

Till bild å sid. 826.

Landskampen Sverige—Norge i fotboll på Råsunda idrottsplats slutade med överlägsen seger för svenskarna med 6 mål mot ett. Det norska laget, som till stor del var sammansatt av reservspelare, hade redan från början små utsikter mot det internationellt tränade och samspelta svenska laget. Norrmännens enda mål togs hem under andra halvtid. Svenskarnas överlägsenhet var påtaglig alltigenom, men särskilt briljerade S. Rydell och Kaufelt. Med denna match tog Sverige hem sin tionde seger i säsongens tolv landsmatcher.

Till bild å sid. 828.

Den unga operasångerskan fröken Brita Hertzberg, sjöng nyligen för första gången Mimis parti i "Bohème"

å K. Teatern. Framställningen blev såväl sångligt som dramatiskt en vacker framgång för sångerskan, som visserligen förut givit rika löften i smärre partier, men som nu vann sin första verkliga seger. Fröken Hertzberg är helt ung, endast 22 år, och blev 1922 antagen som elev i operaskolan. Trots de förhoppningar hon förut ingivit blev det en överraskning att hon nu med ens visade sig vara en så färdig konstnärinna. Utan tvivel skall Brita Hertzberg låta denna framgång följas av flera.

RYSKA KYRKAN I WARSCHAU. Forts. fr. sid. 832.

der världskriget av tyskarna skattade på sitt guld och blevo därvid försedda med enkla zinkplåtshöljen. I dessa dagar hava även dessa kåpor rivits ned och resterna av kupolernas järnkonstruktioner famla som förvridna antenner mot himlen.

Inom kort skall den stora platsen mellan Högvakten och krigsministeriet, där ryska katedralen nu ligger, vara fullständigt rensad och torde därefter bliva paradplats för den ståtliga, utmärkt disciplinerade polska armén, vilken tack vare sin hänförelse och solida utbildning är den säkraste garantien för att inga nya ryska kyrkor skola byggas i Polen.

Né Lagerquist.

Till bild å sid. 832.

Ännu ett mord på en italiensk deputerad har ägt rum i Rom, i det att den fascistiske riksdagsmannen Armando Casalini den 12 september blev nedskjuten i en spårvagn av en arbetare Giovanni Corvi. Från olika politiska läger har saken skildrats på alldeles motsatt sätt. Men antingen mördaren är en abnorm individ, politiskt ignorant, eller en fanatisk kommunist eller socialist har mordet väckt stor upphetsning. I huvudstaden har det dock lyckats Mussolini och hans medhjälpare att relativt väl bevara lugnet, så att t. o. m. Casalin's begravning, som nästan fick karaktären av militärparad, ägde rum under god ordning. Sorgetåget, i vilket Mussolini och flera ministrar deltog, skred framåt under blomsterkastning och stannade på Tiburtinatorget, där folkmassan knäböjde under tystnad. Efter några minuter ropade de fascistiska syndikatens ordförande, M. Rossoni, ut den dödes namn: "Armando Casalini!" varpå folkmassan med en mun svadade: "Närvarande". — I provinsen ha däremot fascisterna utövat ganska omfattande repressalier, bl. a. mot den ansedda Milanotidningen Corriere della Sera, som givit en skildring av förloppet, vilken icke passade fascismen väl. Också frimurarloger och katolska klubbar ha flerstädes plundrats och härjats av fascister.

Till bilder å nästa sida.

Skandinavians insats i boerkriget var icke obetydlig och den på initiativ hr Chr. Uggla, numera konsul och bosatt i Stockholm, bildade skandinaviska frikåren del tog med utmärkelse i de hetsiga striderna. Frikårens medlemmar kommo från såväl Sverige, Norge och Danmark som Finland och avsikten var att i någon mån visa tacksamhet för Transvaals gästfrihet mot dessa främlingar från ett fjärran Norden, av vilka några vistats ända till 20 år i det nya landet. Andra nationer — Holland, Frankrike och Tyskland — hade också upprättat liknande kårer. Den skandinaviska kåren var beiden och omfattade till en början endast ett trettiotal medlemmar, vilket antal dock så småningom ökades till hundra. Dessutom bildades en skandinavisk ambulans med fyra sjuksystrar och tio man under ledning av doktor Bidenkap från Norge.

Kåren samlades först vid president Krügers residens och avreste därifrån till Mafeking och efter några veckor till Magersfontein där den, den 11 december 1899, med boernas 6,000 man deltog i den beryktade striden mot engelska arméns 20,000 man och detta med sådan tapperhet, att boergeneralen Cronjé efter segern skrev till president Krüger att "näst Gud hade republiken skan-

Yrkes- och Amatörfotografer

äro välkomna med

nya, vältagna landskaps-
eller genrebilder - - - -

lämpliga för vare sig den stora bilden å omslaget
eller för den mindre vignetten å varje häftes första
sida. Honorering vid antagandet. - - - - -

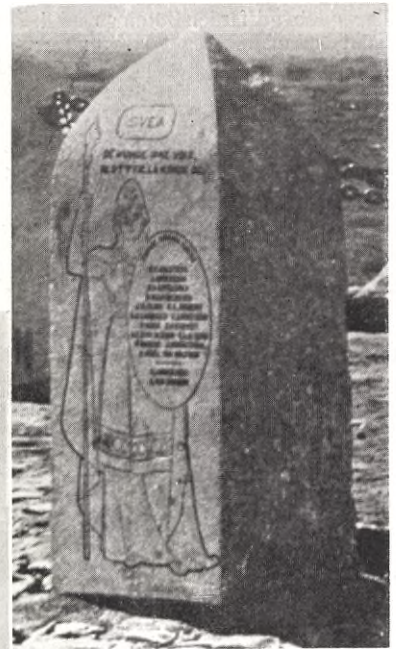

Foto. Finn, Uppsala.

EN STÄTLIG GRAVVÅRD ÖVER CARL DAVID AF WIRSÉN har nyligen avtäckts å Uppsala kyrkogård. Monumentet har utförts efter skiss av Albert Engström.

dinaviska kåren att tacka för segern". Tjugutre skandinaver stupade i striden och nitton sårades, endast sju undkommo oskadade. År 1908 restes på skandinavernas initiativ på platsen för segern ett minnesmärke. Det avtäcktes den 25 april sagda år under militära hedersbetygelser och med tal av premiärministern, förra boergeneralen Botha. Det kan antecknas att vid avtäckningen paraderade

Efter fotografier.

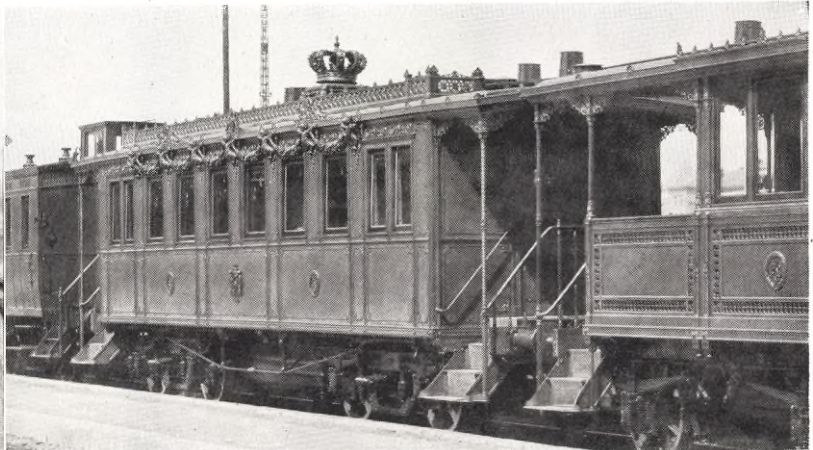
Kliché: Goes Kitzbrä & Klicheanstalt, Gbg.

Vidst. bilder:
ETT MINNESMÄRKE ÖVER I BOERKRIGET FALLNA SKANDINAVER restes redan för ett femontal år sedan vid Magersfontein, där en till stor del av skandinaverna för boerna vunnit strid utkämpades. Tjugofemårsminnet skall inom kort firas Överst t. h.: Den svenska hörnstenen å monumentet.

Efter fotografier.

Kliché: Sjobern, Gbg.

MINNEN UR GAMMAL OCH NY TYSK HISTORIA. T. v. Fredrik den stores staty på Unter den Linden i Berlin, som under revolutionsstriderna blivit genomskjuten av mer än 120 maskingevärskulor och som nu restaureras av prof. K. Kluge. T. h. Konung Ludvig II:s av Bayern särskilt för honom byggda järnvägståg. De sex vagnarna voro alla målade i ljus blå färg. Å bilden synes den sinnesrubbad konungens salongsvagn och den vid tågets slut inkopplade observationsvagnen. Tåget har nu placerats å Nürnbergs järnvägs-museum.

en avdelning av engelska Kimberley-regementet. Man förbereder nu såväl i Magersfontein som i Stockholm ett värdigt firande av den i år infallande 25-årsdagen av detta blodiga men för skandinaverna så hedrande minne.